

Loš početak godine za južnohrvatske pčelare

Zagreb, 3. svibnja

Početak proljeća zbog klimatskih neprilika, dugih kiša i dugoga sušnoga razdoblja, za južnohrvatske pčelare bio je loš. Kiša koja je pala, međutim, na dijelu obale ovih dana budi nadu u bolji klimatski nastavak proljeća s obzirom na to da tada u nekim predjelima još cvjeta kadulja, a trebala bi započeti cvatnja divlje drače, koje su u normalnim prilikama vrlo medonosne i daju kvalitetan med.

"Otkako se bavim pčelarstvom nije nikad bio ovako loš početak godine. Bio je slab unos i nektara i peluda, što je važno za razvoj i snagu košnica. U početku proljeća bilo je nešto kiše, ali je vjetar (burin) osušio nektar i onemogućio pčelinju aktivnost", rekao je šibenski pčelar Branko Slavica, koji ima oko 100 košnica i koji se pčelarstvom bavi petnaestak godina.

Slavica upozorava na mnoge manjkavosti propisa koji pčelarima stvaraju probleme u radu - med se tretira kao hrana animalnog podrijetla, pa pčelari moraju ispunjavati uvjete kao i klaonice, često se mijenja način obračuna poticaja te med nije kategoriziran i kontroliran. Ističe razliku u kvaliteti dalmatinskog meda i onog iz sjevernih krajeva, koja je gotovo kao između sojina i maslinova ulja. Kaže da u turizmu još nisu prepoznali vrijednosti izvornog obalnoga i otočkoga meda, da se država nije još odredila s kojim količinama meda kani ući u Europsku uniju.

Dalmatinski pčelari također se suočavaju s prekomjernim korištenjem pesticida u poljoprivredi, ali zasad, kako kaže, nisu imali ozbiljnijih posljedica, za razliku od sjevera Hrvatske, gdje je u Dugom Selu, zimus, propalo oko pesto košnica.

"Razvoj pčelarstva važan je i za održavanje biljnih vrsta. Mnoge biljne vrste bile bi ugrožene i nestale bi da nema pčela, a svijest o tome je kod nas mala", kaže.

Na području šibensko-kninske županije ima 135 pčelara, koji iz sedam tisuća košnica godišnje izvrcaju oko 200 tona meda.

Marko Curać

U SAD misteriozni nestanak čitavih kolonija pčela

Glas Amerike na internetskim stranicama krajem travnja izvijestio je kako farmere u Sjedinjenim Državama zabrinjava misteriozan nestanak pčela medarica. Američka vlada je objavila da provodi istragu dramatičnog smanjenja populacije pčela posljednjih mjeseci, a Kongres je održao istražno svjedočenje o tom rastućem problemu. U SAD se pčele ne koriste samo za med, nego čak i za oprašivanje mnogih vrtnih i voćarskih kultura. Jedan farmer na Floridi kaže da je izgubio dvije trećine svojih pčela u samo nekoliko tjedana.

"I u prošlosti se događalo da kolonije nestanu, ali sada, ono što je najčudnije, košnice izgledaju kao da je netko pomeo sve pčele iz njih," rekao je.

Točan uzrok poremećaja propasti kolonija nije poznat. Znanstvenici Državnog sveučilišta Pennsylvanije intenzivno istražuju taj fenomen. Po njihovim dosadašnjim spoznajama, slaba prehrana pčela, suša i uporaba pesticida izazivaju kod njih "jaki stres". Taj stres, vjeruju znanstvenici, šteti imunološkom sustavu pčela, poput, recimo, side kod ljudi.

S druge strane, znanstvenici američkog Ministarstva poljoprivrede ukazuju na nametnika grinju varou, koja na pčelama i u leglu prenosi viruse. Pčelari kažu da su grinje varoe postale otporne na insekticide kojima ih se ubijalo, te da šteta na košnicama postaje sve veća.

Štete ne pogađaju samo pčelare. Studija Sveučilišta Cornell ustanovila je da u Sjedinjenim Državama usjevi i druge kulture u vrijednosti od 14 milijardi dolara ovise o oprašivanju pčela medarica. Jedan vlasnik farme na Floridi, gdje uzgaja čitav niz povrtnih i voćnih kultura, kaže kad ne bi mogao unajmiti košnice pčela i postaviti ih uz nasade tikvica, dinja i buća, onda uopće ne bi ni uzgajao te nasade jer nema dovoljno divljih medarica u prirodi da to sve opraše.

Na istražnom saslušanju u Kongresu, zakonodavci su se složili da porade na većem izdvajanju saveznih sredstava za istraživanja poremećaja propasti kolonija pčela. Stručnjaci su na saslušanju upozorili da je prošlogodišnja dozvola uvoza košnica iz Australije za potrebe oprašivanja kalifornijskih nasada badema možda rezultirala i uvozom nove bolesti pčela u Sjedinjene Države.

Marko Curać